

Jubetur esse *ornatus*; nec istud corporaliter accipientum est. Episcopum cui injuncta merito ornamenta suppedent, non comit pompa, sed gratia. Sic itaque sacerdotalis locus, arctam illam et contribulatam Evangelii semitam tenens, perque angustias ejus post se etiam populum trahens, sinistram fugiens, dexteram non presumens, periculorum ex utraque parte lubricum perirent, et sermonis apostolici libram æqualitatem considerationis appendens, si districtus esse voluerit, legat non percussorem; si humanus, non vinclum; si sobrius, non avarum; si subditus, non abjectum; si servus, non elatum; si misericors, non remissum; si terribilis, non cruentum; si domum suam bene regenter, utique ordinantem omnia, negligentem nulla, acquirentem multa, plurima dispensantem. Ergo et huic ex administratore domus probato rectoque judicio, super evangelici illius nummularii mensam pecunia multa committitur, quæ multiplicato reddenda compendio vos eritis.

III.

(Ex epistola contra Faustum.)

Fateor in necessitate positis, etc., ut in epistola 4 (col. 221, a), usque ad in carne non vicerat conjugatos.

IV.

(Ex sermone die 2 Rogationum.)

Age nunc, in quantum potest fieri, videamus quæ nostra quæve aliena sint. Ait Paulus apostolus: *Nihil intulimus in hunc mundum, sed nec auferre possumus* (*I Tim. vi, 7*). Et quid nostrum dici potest, quod non intulimus, quodque non relaturi sumus? *Nudus*, inquit Job, *exihi de utero matris meæ, nudus revertar in terram* (*Job 1, 21*). Patet quam infidelis sit usus divitiarum, qui nos nec in principio nostro, nec in fine comitatur. Quid aurum et argentum avare multiplicas? quid tuum dicis, ad quod nudus venisti? *Mundi* est facultas quam tuam, communis est quam proprium putas. Via itineris cujuscunque quam gradimur, breviter dici nostra potest, dum a nobis ambulatur: nobis vero prætergressis, illorum est qui sequuntur. Quomodo potest nostra esse facultas caduca atque terrena, si non pascat egenum, cum possit pascere violentum? Quomodo nostrum est, in quo nec capiendo innoxii, nec continendo justi, nec possidendo certi, nec conservando securi sumus? Et quam pro certo tenemus, nos nudos in terram venisse, tam certo sciamus, de terrestribus nos auferre nihil posse. Apostolus se recolit nihil intulisse, nihil ablaturum esse. Joh. fatetur nudum se natum, nudumque mortitum. Salomon omnibus parem clamat interitum et similem exitum. Quantumlibet ambitione velit quisque discerni, principio et fine coniungitur. Nam quod dixit, *Unus in roitus omnibus ad vitam, et pars egressus ad mortem* (*Sap. vii, 6*), non meritorum æqualitatem, sed æqualem docuit conditionem. Unde si apparet, ut opinor, nec infida fidelium, nec perfidia esse salvorum, quæ sint nostra paululum disceruamus. Ecce, ut supra dixi, cum in hunc mundum venientes nihil terrenæ facultatis in-

ferimus, animam tamen arbitrii compotem capacemque rationis, ad eligendum bonum, si Deus inspiraverit, exhibemus. Cumque processu temporis voluntatis nostræ qualitas confirmatur, Dei voluntas est ut bene faciamus, sed nostrum est quod fecerimus. An forte dicit aliquis, et hanc ipsam boni actionem potest homo insidiante diabolo perdere. Verum est, quod amittere homo bonum proprium furante adversario potest. Sed hinc magis nostrum conjici debet, quia non violenter auferuntur. Non enim taliter perdimus mercedem, qualiter facultatem. Quod enim extra nos est, carnalis inimicus rapiendo auferre potest: quod vero intra nos, non potest spiritualia nisi insidiando auferi. Et ideo, si sciret pater/familias quæ hora fur renit, vigilaret utique, et non sine ritu perfodi domum suam (*Luc. xii, 39*). Illa ergo est domus nostra, quæ, si vigilamus, non potest dirui: illa vero pro suis aliena est, quæ potest vigilantibus nobis occupari.

AD TIMOTHEUM SECUNDÆ.

I. In magna autem domo non solum sunt vasa aurea et argentea, sed et lignea et fictilia.

I.

(Ex sermone die 3 Rogationum.)

Quomodo si, inquit (*Isai. lxvi, 20*), inferant filii Israel munus in vase mundo in domum Domini; lignis in Apostolo, *in domo magna non solum argentea vel aurea, sed etiam lignea vasa et fictilia* (*II Tim. ii, 20*) reperiri. Quæ in ipsa graduum diversitate omnia possunt esse usui, etiamsi non sunt æqualia dignitati. Cuilibet distantiae nitor opus est. Potest in fictilibus vasculis, dummodo munditia non desit, divinæ domui munus offerri, si vas ex eadem massa factum, quia peccando ceciderat in contumeliam, poenitendo redeat ad honorém. Habemus enim thesaurum istum in vasis fictilibus (*II Cor. iv, 7*). Hoc ergo vascula, ut dixi, poenitentium teneant compilationem. Porro lignea legitimam conjugatorum præferant simplicitatem: cruore martyris aurea rubeant; virginitatis radio argentea perlucescant. Vasorum talium capacitas est, quod rationabilis natura conditi sumus. In hæc modo provideat de suo quisque quod offerat: pro qualitate munerum sit pretiositas vasorum. Istis credo vasculis Heliseus (*IV Reg. iv*) quondam liquorem olei vivacis infudit, quod cum flueret irrigum, non e fluxit impletum.

AD HEBRÆOS.

I. Filius meus es tu, ego hodie genui te.

II. Minorasti eum paulo minus ab angelis.

III. Ubi enim testamentum, mors necesse est intercedat testatoris.

IV. Fide obtulit Abraham Isaac, cum tentaretur.

V. Lapidati sunt, secti sunt.

I.

(Ex libro de Christi divinitate.)

Filius meus es tu, ego hodie genui te (*Psal. ii, 7*)— Hodie hic æternitas, etc., ut in epistola 28 (col. 246, e) — usque ad nomen filii ejus, si nosti.

II.

(Ex libris contra Arianos.)

Minorasti eum paulo minus ab angelis (Psal. viii, 6).
Quod Apostolus de Christo exponit dictum, cum in natura divinitatis sue major esse angelis a nemine dubitetur. De quo dicit Apostolus ad Titum scribens, *ut abnegantes impietatem, et sacerdotalia desideria, prudenter et juste et pie vivamus in hoc saeculo, expectantes beatam spem, et adventum gloriae magni Dei et Salvatoris nostri Iesu Christi, qui dedit pro nobis semetipsum (Tit. ii, 12).* De quo alio loco Scriptura nostra dicit: *Qui est, qui erat, quique venturus est omnipotens (Apoc. xi, 17).* Si omnipotens, unde minor? Nam et illud omnipotens dicit jam post resurrectionem suam secundum Matthaeum, *Data est mihi omnis potestas in caelo et in terra (Matth. xxviii, 18).* Quod si quis minorem putat accipientem eo qui dat, legat et de Christo per Apostolum dici: *Cum tradiderit regnum Deo et Patri (I Cor. xv, 24);* cum sic non possit esse pater sine regno, quod ei filius dicitur esse traditur, sicut nec filius sine omni potestate quam sibi dicit datum in caelo et in terra. De quo S. Paulus ad Colossenses, prohibens ne crelamus secundum traditionem hominum, secundum elementa hujus mundi, et non secundum Christum: *Quoniam, inquit, in ipso habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter (Coloss. ii, 9).*

III.

(Ex sermone de Natali calicis.)

Impleturus Redemptor noster sacramentum carnis assumptae, sicut aeternus et piissimus pater, creatus a se redemptisque filii spem induluae adoptionis aperiens, substantiamque nobis coelestem ante diem sue mortis assignans, testamentum fecit, quo nos haeredes ab his quae largiebatur instituit, humana quidem comparatione, sed non humana necessitate, non amissurus quod filii deputabat, sed habiturus magis filios cum haereditate quam scriperat. Testamentum hoc appellamus testamentum novum. In quo exhaeredatis omnibus, solus haeres instituitur populus Christianus. Non autem juxta terrenum morem haereditas ista dividitur, nec corruptibili distributione in plures dispersa tenuatur. Omnes recepit, omnes invitati: nec de portione tenentum tollitur quod aliis nascentibus deputetur. Crescat quantum vult, et multiplicetur renascendi cupida filiorum voluntas, omnibus se incontaminatam reservat haereditas. Sed istud testamentum novum vetere suppleto ordine suo agitur, et totius firmitatis mysteriis celebratur. Quod ipse ineffabilis redemptor noster, adhuc

A bius valde idoneis testibus, discipulis suis, conscripsit traditus, signavit passus, aperuit suscitatus. Et quia cuncta rite peracta sunt, merito apostolus Paulus dicit: *Quod hominis confirmatum testamentum nemo irritum facit, aut superordinat (Gal. iii, 15),* id est mutat. Agnoscamus nunc fideliter summan haereditatis indeptam. Illud est videlicet quod coenantibus apostolis aeterni libaminis ordinem consecravit. Itaque videmus, quod nihil nobis de substantiae plenitudine minui, qui quod pro nobis assumpsit, totum nobis reliquit. Alli haeredibus suis sua tribuunt, ille semetipsum, id est carnem vel sanguinem corporis sui.

IV.

(Ex sermone die Paschæ.)

B Universis igitur sorte que sumitis. Quod mensæ apposui, mundo transmisi: calix quem vos gaudetis gustasse, cunctorum est. Novi et aeterni testamenti paucos testes adhibuit, multos haeredes. Nulla tamen sortis conditio admittit alienum. Certos quosque recipit celestis cognitio: *populus est quidem adoptione, sed unus.*

V.

(Ex sermone de Ezechia rege.)

Ille quondam patriarcharum maximus pater (Gen. xxi), qui immolandum filium jussus offerre, viriliter praesumpsit, nec majestati hominem posse resistere, nec pietati præceptum parcidii convenire. Et tamen, cum mysterii ignoraret eventum, altari filium quasi jugulatus imposuit: unum certissime tenens, si hujus hostiae Deo irrevocabilem libui-set tenere sententiam, non homicidium, sed sacrificium fore quod obedientia commisisset.

VI.

(Ex sermone die 2 Rogationum.)

Nos magis instruunt isti prophetæ, et infirmitatem nostram quasi sub sue impatiencie sermonibus consolantur. Illorum porro patientiam testantur multiplices in infirmitate virtutes. Quorum ut vel paucissimos, propter istum qui doctet justum ab impio devorari, exempli gratia proferamus, probat hoc de Jerem'ia gloriosior in captivitate libertas, neque per ligamen corporis licentia vincita sermonis. Probat Esaias, quem ob præconium veritatis, divaricante serra obtusis dentibus, doloribus acutis, saeviens civicus furor, quantum ad pœnam mortaliter torsit, tantum ad gloriam vitaliter occidit. Cumque victore defuncto, victus superstes doloreret, per laniatam carnem mentem nequivisse lacerari, cum multis membrorum partes quas disjunxerat numeraret, plus quam unam fidem invenire non potuit.

(Ex veteri codice.)

Ex dictis Patrum diversis catholicorum. Haec Lugdunensis Florus colligit in unum.